

JOAN ALFARAS

Il·lustracions: Cristina Losantos

SCHERZANDO

Mètode creatiu i dinàmic de piano

Volum 3

Aquest llibre pertany a:

Reg. B.4158

EDITORIAL DE MÚSICA
BOILEAU

Pròleg

«Scherzo» en italià es refereix al joc. Quan vaig escollir el títol del llibre «Scherzando» em va semblar que acollia perfectament la meua idea de com aprendre un instrument: a través del joc, l'experimentació, la prova-error i la creativitat; i amb aquesta premissa he escrit aquesta col·lecció de peces. La col·lecció és fruit d'un repte personal: aconseguir que els alumnes de piano toquin més motivats, sense renunciar per això a una formació completa de l'instrument. La meua intenció ha estat posar en mans de l'alumne i del professor tots els elements que crec que necessiten per assolir-ho.

En aquest tercer volum m'he centrat a crear un repertori atractiu i variat, i a la vegada, a acabar de treballar en algunes noves tonalitats. A més, he inclòs algunes peces específiques per conèixer diverses escales de jazz, ampliant així els recursos musicals que els alumnes poden explorar.

A nivell tècnic treballarem l'obertura de la mà fins a l'8a, les semicorxeres, els tresets de corxera i negra, i el compàs 12/8. A més d'aprofundir en els canvis de posició, també treballarem la polifonia, l'execució de terceres, sextes i octaves, i diferents patrons d'acompanyament.

Al principi del llibre trobarem una explicació de les escales de jazz que apareixen al llarg del volum, així com una explicació dels pedals del piano, perquè l'alumne pugui aprendre a utilitzar-los amb criteri.

He intentat seqüenciar les dificultats de forma molt gradual: els ritmes, les notes, les dinàmiques, els intervals harmònics, els canvis de posició i la polifonia entre les mans, procurant combinar diferents tonalitats, compassos i alteracions perquè l'aprenentatge sigui complet. Al final del volum hi ha un resum dels elements tècnics utilitzats per tal que l'estructura del llibre quedi més clara.

Igual que en els altres dos volums, en aquest les peces també estan organitzades per diferents apartats com són la lectura, la improvisació o els duets per a pianistes del mateix nivell. Les peces d'improvisació, que prenen una major rellevància en aquest volum, són una entrada, un petit tast de les diferents possibilitats en la improvisació.

Una de les grans virtuts del llibre, a parer meu, és la varietat d'estils musicals que conté, els quals motiven l'alumne des del primer moment i l'habituen a interpretar diferents tipus de música. Els àudios dels acompanyaments del llibre, disponibles en línia per facilitar-ne l'accés en qualsevol moment, abracen des d'estils moderns fins als més clàssics, amb instrumentacions molt diverses.

Com a novetat, algunes de les peces més complexes també inclouen l'àudio de referència amb el piano solista. El *Tango*, a quatre mans, es presenta amb tres pistes diferenciades: *Primo*, *Secondo* i *Tutti*. I com a cloenda, s'hi incorpora la *Jazz Suite*, una peça en tres moviments que actua com a síntesi de tot el que s'ha treballat al llarg del volum.

Els passatges per improvisar també tenen nous elements: estan marcats a dins de les obres com a passatge de solo; poden tenir la part de la mà esquerra escrita i inclouen també els acords i les escales amb les que cal improvisar-hi.

Els dibuixos en color, tan ben realitzats per la Cristina Losantos —a la qual agraeixo la seva complicitat i professionalitat— ajuden molt, sobretot als més petits, a fer volar la imaginació i val la pena que el professor els comentï amb l'alumne, inventant alguna història o anècdota que convisqui a la música.

Crec que és molt important que l'alumne toqui amb els àudios, ja que això l'ajuda a seguir la pulsació i a escoltar activament. Per als pianistes, acostumats sovint a tocar sols, és una bona manera de preparar-se per fer música en grup o en orquestra.

Bé, només desitjar a alumnes i professors que trobeu en el llibre un bon amic que us ajudi en la vostra tasca d'aprendre i ensenyar. Espero que us proporcioni l'ocasió d'experimentar el plaer de fer música tot avançant en el coneixement d'aquest instrument.

Gaudiu-lo!

Joan Alfaras

Índex

Pròleg	3
Com funciona aquest llibre	6
Escales de jazz	8
Els pedals del piano	10

Núm. peça			Pàgina	Pista	
				acompanyaments instrumentals	àudios de referència
1	Carrousel	Lectura	12	01	
2	Un café a Broadway	Improvisació	14	02	38
3	Soldadets de plom	Lectura	16	03*	
4	Paisatge d'hivern	Lectura	18	04	39
5	Funky Fever	Improvisació	20	05	
6	Minuet en Re	Lectura	22	06*	
7	El rellotge de cucut	Lectura	24	07	40
8	Promenade	Lectura	26	08*	
9	Long John Silver	Lectura	28	09	
10	Sketches	Duet	30	10	
11	Núvols	Lectura	32	11	
12	Tropicana	Improvisació	34	12	41
13	Cançó armènia	Lectura	36	13	42
14	Bolero	Lectura	38	14	
	Conceptes que introdueixen noves tonalitats i acords per a la peça: Valse		40		
15	Valse	Improvisació	41	15	
16	Ragtime	Lectura	42	16	43
17	Perdut entre ombres	Lectura	44	17	
18	Fanfara	Lectura	46	18	
19	Ària escocesa	Lectura	48	19*	
20	Blues in F	Improvisació	50	20	44
21	Rêverie	Lectura	52	21*	
22	L'esperit del falcó	Lectura	54	22	
23	Bagatel·la	Lectura	56	23	45
24	Bossanova	Lectura	58	24	46
25	Miralls d'aigua	Lectura	60	25	47
26	Slovakian Dance	Lectura	62	26	48
27	L'art del swing	Improvisació	64	27	49
28	Fandango	Lectura	66	28	50
29	Impromptu	Lectura	68	29*	
30	Jazz Latin Club	Improvisació	70	30	51
31	Alla Bartók	Lectura	72	31*	
32	Au revoir!	Lectura	74	32	52
33	Tango triste	Duet	76	33* (tutti)	53 (primo) 54 (secondo)
34	Étude	Lectura	78	34*	
35	Jazz Suite				
	I Andantino	Lectura	80	35	55
	II Ballad	Lectura	81	36	56
	III Energico	Lectura	82	37	57

Fitxa tècnica	83
---------------	----

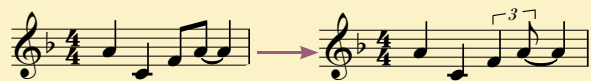
*Tots els àudios marcats amb asterisc no tenen acompanyament instrumental; són només de consulta.
Els àudios de referència, en canvi, contenen tant l'acompanyament com la part de piano solista.

Improvisació

2. Un cafè a Broadway

Pista 2 i 38

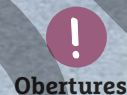
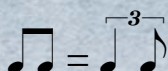
Tonalitat:
Fa Major

Swing o Shuffle

Ritme característic del jazz on les corxeres no es toquen iguals, sinó amb un patró desigual que s'assembla a un treset (llarga-corta). A la partitura les corxeres apareixen escrites com a regulars.

Animato ♩ = 130

Obertures

Fixa't que l'extensió de la mà et permet fer intervals com 6es, 7es o fins i tot 8es.

The main musical score is written for piano in 4/4 time, key of F major. It consists of three systems of staves. The first system (measures 1-6) features a melody in the right hand with a triplet of eighth notes in measure 1, marked *mf*. The bass line consists of octaves. Measure 6 contains a 5/3 time signature change. The second system (measures 7-12) continues the melody with various intervals and dynamics, including a *mf* marking. The third system (measures 13-18) features more complex rhythmic patterns and dynamics, including a *cresc.* marking. The score includes various musical notations such as triplets, slurs, and dynamic markings.

19

5 1 4 1 3 1 2 1 4

cresc.

2 5 1 3 4

Blue note

Fine

Solo

D.S. al Fine

26

3 1 1 2 3 4 3

mp

G-7 C7 F G-7 C7 F

1 2 4 1 2 5 1 2 4

Improvisa amb la següent escala:

Escala pentatònica major de Fa amb *blue note*

Blue note

-15-

Slide

L'slide, en guitarra, és una tècnica on el músic mou el dit per la corda, creant un desplaçament suau entre dues notes. En el piano es pot imitar l'**slide** lliscant el dit des d'una tecla negra a una blanca, creant un efecte similar si es fa de manera fluïda i ràpida.

Slide

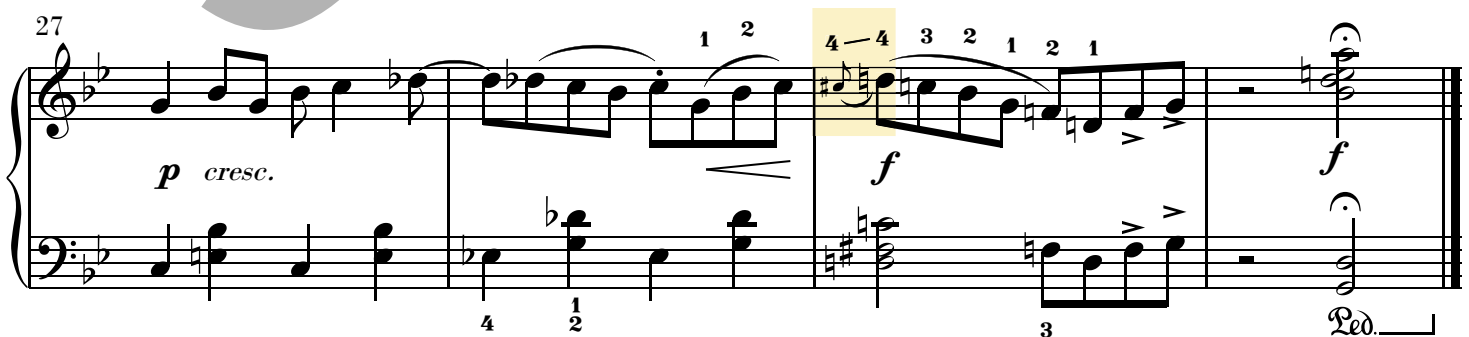
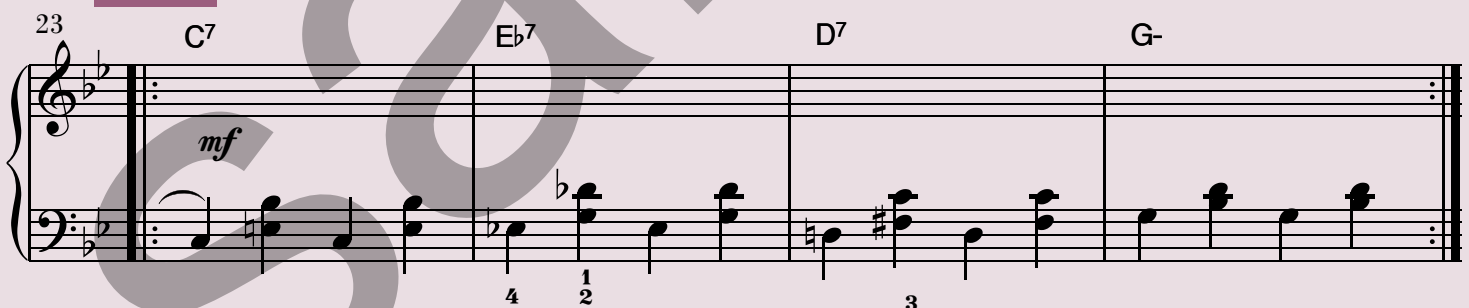
Llisca el dit de la tecla negra a la blanca

Improvisa amb la següent escala:

Escala de blues de Sol

Solo

Improvisació

20. Blues in F

Pista 20 i 44

 Tonalitat:
Fa Major

Walking bass

Tècnica en la qual el baix toca notes seguides de ritme regular, normalment negres, creant la sensació que el baix camina. S'utilitza molt en jazz i és ideal per improvisar-hi a sobre, ja que proporciona una base sòlida. El piano pot tocar **walking bass** quan és una peça de piano sol, o també pot doblar el baix en una peça de grup.

Acords de dues notes guia (3a i 7a de l'acord)

El contrabaix toca la fonamental.

Moderato ♩ = 110 (♩ = $\frac{3}{4}$)

Tema

The musical score is written for piano and bass. It begins with a tempo marking of 'Moderato' and a metronome setting of 110. The key signature is one flat (F major). The score is divided into three systems. The first system includes a 'Stride' section. The second system continues the melody and bass. The third system is marked 'D.C. al Coda' and ends with a coda. Fingerings and dynamics like 'mf' and 'f' are indicated throughout.

27. L'art del swing

Pista 27 i 49

Tonalitat:
Sol Major

Improvisació

Allegro ♩ = 130 (♩♩ = $\overset{3}{\text{♩}}$)

The musical score is written for piano and guitar in 4/4 time, with a key signature of one sharp (F#). The score is divided into four systems, each with a system number (1, 2, 3, 4) in the top left corner.

System 1: Measures 1-4. The piano part features a melodic line in the right hand and a bass line in the left hand. The guitar part provides harmonic support with chords and single notes. Annotations include "A7" (measures 1-2), "D7" (measures 3-4), "Slide" (measure 1), "mf" (measure 1), "f" (measure 3), "Acords de 2 notes" (measure 1), and "Stride" (measure 3).

System 2: Measures 5-8. The piano part continues the melodic development. The guitar part includes chords and single notes. Annotations include "G4" (measure 5), "A-7" (measures 6-7), "D7" (measures 7-8), "Acords de 2 notes" (measure 5), and "Stride" (measure 6).

System 3: Measures 9-13. The piano part features a melodic line in the right hand and a bass line in the left hand. The guitar part provides harmonic support with chords and single notes. Annotations include "G" (measure 9), "Eb7" (measure 10), "G" (measure 11), "Fine" (measure 12), "D-7" (measure 13), "mf" (measure 12), "Acords de 4 notes" (measure 13), and "Acords de 2 notes" (measure 13).

System 4: Measures 14-17. The piano part features a melodic line in the right hand and a bass line in the left hand. The guitar part provides harmonic support with chords and single notes. Annotations include "C-7" (measure 14), "F7" (measure 15), "BbA" (measure 16), "D-7" (measure 17), "mf" (measure 17), "Acords de 4 notes" (measure 17), and "Acords amb melodia doblada" (measure 17).

System 5: Measures 18-21. The piano part features a melodic line in the right hand and a bass line in the left hand. The guitar part provides harmonic support with chords and single notes. Annotations include "C4" (measure 18), "F7" (measure 19), "G" (measure 20), "Db7" (measure 21), "cresc." (measure 20), and "Acords de 2 notes" (measure 18).

Polze en dues tecles

Toca les dues notes superiors amb el polze.

Tonalitat:
Do menor

Improvisació

30. Jazz Latin Club

Pista 30 i 51

Tumbao

Tècnica pianística de la música cubana que utilitza les dues mans per crear un patró rítmic característic de la música llatina. Aquesta tècnica dona una gran energia i vitalitat a la música.

Con ritmo $\text{♩} = 76$

The musical score is written for piano in 2/2 time, with a tempo of 76 beats per minute. It consists of three systems of staves, each with a treble and bass clef. The key signature has two flats (B-flat and E-flat). The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings like *f* (forte) and *mf* (mezzo-forte). Fingerings are indicated by numbers 1-5 above or below notes. The first system starts with a forte (*f*) dynamic and includes fingerings like 1 2 4 1, 5 3, 2, 1 2 3 5 1, 4 2, 5 1, 4 1. The second system begins with a mezzo-forte (*mf*) dynamic and includes fingerings like 5, 1 2 5, 4, 1 2, 1 2 4, 3, 1 2, (2), 1. The third system continues the piece and ends with a final chord marked with an accent (>) and a finger number 1.

Fitxa tècnica

Peces en les que hi ha algun tipus d'explicació sobre indicacions, conceptes musicals o aspectes tècnics.

Tonalitats

Do Major 4, 16, 32
 La menor 7, 22, 25
 Sol Major 1, 12, 27, 34
 Mi menor 3, 17, 28, 31, 35 (III)
 Fa Major 2, 10, 20, 23, 35 (I)
 Re menor 9, 13, 15, 29, 33
 Re Major 6
 Si menor 21
 Sib Major 11, 18
 Sol menor 5, 26
 La Major 19
 Mib Major 3, 8, 24, 35 (II)
 Do menor 14, 30

Estils musicals

Ragtime 16
 Film scoring 17
 Fanfara 18
 Bagatel·la 23
 Bossanova 24
 Impromptu 29
 Tumbao 30

Conceptes jazzístics

Blue note 2
 Swing o Shuffle 2
 Slide 5
 Stride 16
 Walking bass 20
 Acords de dues notes guia 20
 Acords amb melodia doble 27

Escales (Improvisació)

Escales modals, de blues i pentatòniques amb *blue note* (3) - pàgines 8 i 9
 Pentatònica major de Fa amb *blue note* 2
 Blues de Sol 5
 Jònica de Sol 12
 Mixolídi de Fa, Sib i Do 20
 Escala de blues de Fa 20
 Pentatònica major de Sol amb *blue note* 27
 Eòlica de Do 30

Ritme

Swing o Shuffle 2
 Semicorxeres 4
 Silenci de semicorxera 7
 Corxera amb punt i semicorxera 8
 Treset de corxeres 9
 Síncopes seguides 12
 Treset de negres 14
 12/8 17

Indicacions i matisos

Nota pedal 4
 Ornaments 6
 Diferència dinàmica entre mans 8
 Picat i lligat 11
 Arpegiat 13
 Fraseig de dues notes 23
 Accent i picat amb el canell 31
 Fraseig 32
 Lligat de pedal 34

Tècnica i digitació

Pedalització - pàgines 10 i 11
 Obertures 2
 Pas del poze en arpegis 3
 Slide amb dit 4 5
 Salts grans 13
 Lligat d'un dit 14
 Digitació de l'escala cromàtica 17

Acords amb canell 18
 Sextes paral·leles 19
 Substitució de dits 24
 Treball d'articulació 25
 Slide amb dit 1 27
 Polze en dues tecles 30
 Treball de metrònom 34